

26.3.2026

JulkICT

Valtion ICT-menoseurannan tietopohjan kehittämistä valmisteleavan työryhmän kokous

Aika Perjantai 20.3. klo 9.00–10.50

Paikka Teams

Osallistujat

Jukka Erkkilä	tietohallintoneuvos, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Karpus	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, pääsihteeri
Mari Vehmainen	erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö, jäsen
Joonas Toivainen	erityisasiantuntija, sisäministeriö, jäsen
Aleksi Rantamaa	erityisasiantuntija, sisäministeriö, varajäsen
Sari Hosionaho	johtava asiantuntija, oikeusministeriö, jäsen
Benita Troberg	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö, jäsen
Waltteri Metsä-Tokila	erityisasiantuntija, Liikenne- ja viestintävirasto, jäsen
Pasi Tenkanen	ylitarkastaja, Poliisihallitus, jäsen
Miikka Laakso	ICT-asiantuntija, Poliisihallitus, varajäsen
Jonna Pousi	vastuualuepäällikkö, controller, Valtori, varajäsen
Marko Maaniitty	controller, Verohallinto, jäsen
Anni Paavilainen	erityisasiantuntija, Oikeusrekisterikeskus, jäsen
Päivi Koskinen	taluspäällikkö, Oikeusrekisterikeskus, varajäsen
Jukka Sorvali	kehityspäällikkö, Patentti- ja rekisterihallitus, jäsen
Merja Snygg	financial controller, Patentti- ja rekisterihallitus, varajäsen
Olli Dahlberg	taloushallintoasiantuntija, valtiovarainministeriö, jäsen
Päivi Anttila	hankekoordinaattori, valtiovarainministeriö, sihteeri

Asiantuntijajäsenet

Juho Ajo	palvelupäällikkö, Valtiokonttori
Tytti Huopainen	taloushallintoasiantuntija, Valtiokonttori

Poissa

Hanna Kuikka	talusjohtaja, Valtori
--------------	-----------------------

1. Kokouksen avaaminen ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00.

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Päätös: Hyväksyttiin.

3. Valtorilta tehtyjen ICT-ostojen käsittely ICT-ylläpidon ja kehittämisen erittelyssä (Liite 2)

Esittelijä: Jenni Karpus, VM

Käsiteltiin tarkennettua esitystä siitä, miten Valtorilta tehtävät ostot kohdennetaan ylläpitoon ja kehittämiseen. Työryhmä arvioi esitystä suhteessa nykyisiin käytäntöihin ja tunnisti muutostarpeita sekä niihin liittyviä ratkaisuehdotuksia.

Tärkeänä pidetään, että Valtorilta tehtyjen ostojen käsittelyssä noudatetaan yhtenäisiä periaatteita, jotta tulkinnat eivät hajaantuisi. Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona aiemmin työryhmältä kerätyissä palautteissa esitettiin, että perustietotekniikan palvelut luokiteltaisiin kokonaisuudessaan tai pääosin ylläpidoksi. Tällöin kaikkia Valtorin palveluja ei tarvitsisi eritellä yksityiskohtaisesti ylläpitoon ja kehittämiseen kuuluviksi. Haasteiksi tunnistettiin, että osaa palveluista, kuten ostettua henkilötyötä ja alustapalveluja on vaikea jakaa yksiselitteisesti ylläpidoksi tai kehittämiseksi. Lisäksi projektilaskuista ei nykyisellään käy ilmi, mitä jatkuvia palveluja projekteissa on käytetty. Yhteisten ohjenuorien lisäksi pidettiin kuitenkin tärkeänä, että virastoilla säilyy mahdollisuus tunnistaa kehittämiskulut Valtorin laskuilta. Samalla tuotiin esiin huoli siitä, että laskujen käsittely saattaisi monimutkaistua ja että laskujen tietosisältö ei välttämättä riitä tarvittavaan erittelyyn.

Huomioiden työryhmän aiemmin antamat palautteet ja esitetyt arviot siitä, että Valtorilta ostetuista palveluista on valtaosin kyse ylläpitoon kohdentuvista menoista, työryhmälle esitettiin tarkennettu esitys Valtorilta tehtyjen ostojen erittelemisestä ylläpitoon ja kehittämiseen. Esityksessä ehdotettiin, että Valtorilta ostetut jatkuvat palvelut sekä niiden käyttöönotot luokiteltaisiin ylläpitomenoiksi. Sen sijaan asiakasprojektit ja erillistoimeksiannot kirjattaisiin kehittämismenoiksi.

Toimintamallia tukisi se, että Valtori lähettää asiakkaille erilliset laskut jatkuvista palveluista ja toimeksianto/projektitulauksista.

Keskustelussa korostui tarve määritellä yhtenäiset linjaukset sille, miten Valtorilta tehdyt ICT-ostot käsitellään ylläpidon ja kehittämisen erittelyssä. Esille kuitenkin nostettiin, että esitetty malli tarkoittaisi, että Valtorin jatkuviin palveluihin sisältyvät kehitys- ja testausympäristöt kohdentuisivat ylläpitoon. Keskustelussa tuotiin esille myös, että osalla virastoista perustietotekniikkaan kohdistuvat kehittämismenot ovat vähäisessä roolissa.

Tarve yhteisille periaatteille tuli esiin erityisesti tilanteissa, joissa palvelun luonne tulkitaan eri tavoin asiakkaan ja Valtorin näkökulmista. Esimerkiksi kapasiteetin lisäys voidaan asiakkaan puolella nähdä kehittämisenä, vaikka Valtori luokittelee sen ylläpidoksi. Virastoilla on tarpeita kohdentaa kaikki kehittämismenot esim. ao. projektille, eikä tätä toimintatapaa nähty mahdollisena muuttaa. Todettiin, että haasteita syntyy erityisesti EU-rahoitteisissa hankkeissa, joissa kustannusten jaon ylläpidon ja kehittämisen välillä on oltava täsmällistä ja raportointivaatimusten mukaista. Yhtenäisten linjausten puuttuminen voi tällöin vaikeuttaa sekä talouden seurantaa että raportointia ja aiheuttaa myös sen, etteivät virastojen kirjanpidon toteumat ICT-ylläpidon ja kehittämisen menoista ole vertailukelpoisia.

Nykyisen mallin, jossa jatkuvien palveluiden käytön laajennukset laskutetaan osana jatkuvien palvelujen laskutusta, nähtiin aiheuttavan osalle virastoista merkittävää lisätyötä ostolaskujen käsittelyssä. Valtorin tuottamissa palveluissa kehittämiseen liittyvät kulut sekoittuvat helposti jatkuviin palveluihin, mikä vaikeuttaa hankkeiden kustannusten oikeaa kohdistamista. Toisaalta esille tuotiin, että Valtorin laskutuksesta ilmenee, mihin järjestelmään laskutettavat menot (esim. kapasiteetin lisäykset) liittyvät, ja tämän tiedon nojalla virastossa voidaan kohdentaa tarvittava osuus kehittämiseen ja projekteille.

Keskustelussa nousi esiin tarve kevyelle ja käytännönläheiselle perusmallille, jota virastot voisivat soveltaa joustavasti omien tarpeidensa mukaisesti kuitenkin vaarantamatta valtiotason tietojen laatua tai esim. EU-rahoitteisten hankkeiden raportointivaatimuksia. Samalla todettiin, että mahdolliset muutokset projektilaskutuksen erittelyihin lisäisivät Valtorin työmäärää, mutta toisaalta Valtorin laskutuksen kehittäminen voisi vähentää virastoissa tarvittavaa manuaalista työtä ostolaskujen käsittelyssä.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi. Käsitellään työryhmän palautteet ja sovitaan jatkovalmistelusta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Sovittiin, että esitettyä toimintamallia tarkennetaan työryhmän palautteet huomioiden, minkä lisäksi Valtorin kanssa selvitetään laskutuksen kehitysmahdollisuuksia ja kustannusvaikutuksia.

4. Päivitetty: ICT ylläpidon ja kehittämisen määritelmät (Liite 2)

Esittelijä: Jenni Karpus, VM

Työryhmälle on jaettu tiedoksi päivitettyt kehittämisen ja ylläpidon määritelmät menojen käsittelyssä ja ICT-ammattilaisten työajankohdentamisessa. Merkittävimmät määritelmien muutokset liittyvät kokouksen edellisessä asiakohdassa käsiteltyyn Valtorilta tehtyjen ostojen käsittelyyn. Edellisen asiakohdan keskustelun nojalla on todettavissa, että määrityksiä tulee vielä tarkentaa.

Päätösesitys: Merkitään päivitetty määrittely ja työryhmän palautteet tiedoksi ja huomioitavaksi työpajojen valmistelussa.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ja huomioitavaksi työpajojen valmistelussa.

5. Esitys Tietohallinto-tukitoimintojen jaosta ylläpitoon ja kehittämiseen (Liite 2)

Esittelijä: Jenni Karpus, VM

Käsiteltiin esitys Tietohallinto-tukitoimintojen jakamisesta ylläpitoon ja kehittämiseen. Työryhmä tarkasteli ehdotusta suhteessa nykyisiin menojen käsittelykäytänteisiin (mm. Valtorilta tehtävät ostot), työajan kohdentamiseen sekä eri seurantamallien vaikutuksiin.

Jos ylläpito/kehittäminen -erittely toteutetaan Toiminto-seurantakohteen avulla: jaettaisiin 400 Ydintoimintojen tietojärjestelmät hierarkiataso:

- Ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpito
- Ydintoimintojen tietojärjestelmien kehittäminen.

Tietohallinto-tukitoimintoihin toteutettaisiin myös tarvittavilta osin ylläpito / kehittäminen jako eli yhden tukitoiminnon alla olisi osin erilliset toiminnot ylläpidolle ja kehittämiselle. Osa tukitoiminnoista ryhmiteltäisiin suoraan ylläpitoon tai kehittämiseen.

Jos ylläpito/kehittäminen -erittely toteutetaan kirjanpitoyksikkökohtaisella ratkaisulla, ei yhteisiin toimintoihin tehtäisi ylläpito/kehittäminen erittelyä, vaan kirjanpitoyksikkö toteuttaisi erittelyn valitsemallaan seurantakohteella. Tarvitaan kuitenkin yhteiset periaatteet sille, miten ja miltä osin ylläpito/kehittäminen

erittelyä tehdään esim. Tietohallinto-tukitoiminnoissa. Mikäli kirjanpitoyksikkö valitsisi toiminnon seurantakohteeksi, jolla ylläpito/kehittäminen erittely tehtäisiin, tulisi kirjanpitoyksikön perustaa tarvittavat omat toiminnot esim. Tietohallinto-tukitoimintojen yhteyteen.

Työryhmä piti esitettyä jakoa ylläpidon ja kehittämisen välillä pääosin toimivana. Keskustelussa todettiin, että pilvi- ja kapasiteettipalvelujen käsittelyssä saattaa esiintyä virastokohtaisia eroja, sillä osa virastoista kirjaa näihin liittyviä kustannuksia perustietotekniikkaan, kun taas osa kohdistaa niitä ydintoimintoihin. Yleisperiaatteiden katsottiin kuitenkin olevan selkeät. Käytännön haasteita arvioitiin liittyvän erityisesti työajan ja laskujen kohdentamiseen, esimerkiksi alustapalvelujen ja versiopäivitysten osalta. Todettiin, että haasteet ovat pääosin ratkaistavissa soveltamalla olennaisuusperiaatetta.

Keskustelussa todettiin, että Valtorin palveluiden kohdentamiskäytännöissä on eroja virastojen välillä. Esitettiin, että asiasta olisi hyödyllistä tehdä erillinen tarkastelu, jossa huomioidaan myös organisaatioiden kustannuslaskennan rakenteet. Kokonaisuuden tarkastelu saattaa edellyttää jatkokeskusteluja Valtiokonttorin ja valtiovarainministeriön kesken.

Päätösesitys: Työryhmän palautteiden nojalla päätetään, edellyttääkö esitys tarkennuksia ennen huhtikuun työpajoissa toteutettavaa asian käsittelyä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Sovittiin, että palautteet käydään läpi Valtiokonttorin kanssa. Asiasta tuodaan 15.4. työpajaan päivitetty ehdotus.

6. Päivitetty: Ulkoisten menojen käsittelyn periaatteita ja ratkaisuehdotuksia (Liite 2)

Käsiteltiin kooste työryhmässä tunnistetuista parhaista käytännöistä ulkoisten ICT-menojen käsittelyyn ylläpidon ja kehittämisen erittelyssä. Tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset täydennystarpeet sekä näkökulmat, jotka tulee huomioida huhtikuussa järjestettävissä työpajoissa.

Uudessa ehdotettavassa toimintamallissa ulkoiset ICT-ostot eritellään pääsääntöisesti ICT-ylläpitoon ja ICT-kehittämiseen, ja erittely tulee huomioida jo hankintojen suunnittelussa sekä sopimusten laadinnassa. Tunnistettiin useita teemoja, joissa erottelu on haastavaa, kuten pilvi- ja SaaS-palvelut, Scrum- ja DevOps-mallien mukainen ostettu henkilötyö, versionvaihdot, käyttöoikeudet, tietoliikenne- ja kapasiteettipalvelut, alustaratkaisut sekä kyber- ja tietoturvapalvelut. Näihin haastaviin tilanteisiin tunnistettuja toimintamalleja ja vaihtoehtoisia tapoja ylläpidon ja kehittämisen -menojen erittelyyn esiteltiin työryhmälle. Korostettiin ensisijaisen aiheutumisperusteen soveltamista

tilanteissa, joissa laskuilta ei ole saatavilla riittäviä tietoja tai selkeää jakoperustetta ei ole muuten määritettävissä.

Valmistelussa on tunnistettu tarve käydä Palkeiden kanssa läpi Palkeilta tehtyjen ostojen tiliöinnin ohjeistus. Mahdollisena nähdään, että ohjeistusta voitaisiin päivittää sen osalta, mille liikekirjanpidon tilille Palkeilta tehtävät ostot kohdennetaan. Palkeilta tehtyjen ostojen kohdentamiskäytännöissä saattaa olla virastokohtaista vaihtelua, mikä on syytä analysoida tarkemmin.

Keskustelussa todettiin, että ylläpidon ja kehittämisen erittelyn vahvistaminen voi käytännössä lisätä sopimusten ja myös ostolaskujen määrää, mikä korostaa tarvetta saada Valtiokonttorilta ajoissa ohjeistusta. Osa laskujen käsittelystä toimii jo nykytilanteessa automaation avulla tehtäessä ylläpidon ja kehittämisen erittelyä, eikä esitetty toimintamalli siten toisi merkittäviä muutoksia. Toisaalta tunnistetaan, että virastoissa käsitellään nykytilassa manuaalisesti ICT-ostolaskuja tiliöintien vuoksi. Näin ollen uusi toimintamalli ei suoraan vaikeuttaisi, eikä myöskään tehostaisi laskujen käsittelyä. Automaation hyödyntäminen on nähty mahdollisena tilanteissa, joissa samalla laskulla on ylläpitoa ja kehittämistä ja niiden osuus vaihtelee laskuittain.

Keskustelussa pohdittiin myös, voidaanko sopimusvaiheessa edellyttää toimittajilta, että nämä erittelevät laskuilla ylläpitoon ja kehittämiseen kuuluvat osuudet. Tätä pidettiin erityisen tärkeänä tilanteissa, joissa toimittajia on paljon ja manuaalinen kohdistaminen olisi työlästä. Käytännössä on saatu myös kokemuksia siitä, että useimmat toimittajat pystyvät pyydetty erittelyt tuottamaan.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi ja sovitaan jatkovalmistelusta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Sovittiin, että kokonaisuus käydään läpi Valtiokonttorin kanssa ja käsitellään huhtikuun työpajoissa.

7. Päivitetty: ICT-ammattilaisten työaikojen kohdentamisen periaatteet (Liite 2)

Esittelijä: Jenni Karpus, VM

Edellisessä kokouksessa esiteltiin tukitoimintojen käytön periaatteet sekä ICT-ammattilaisten työajan kohdentamisen määrittelyt. Työryhmälle toimitettiin nähtäväksi palautteiden pohjalta laaditut tarkennukset. Kokouksessa käsiteltiin ne työajan kohdentamiseen liittyvät kysymykset, jotka edellyttävät yhteistä linjausta.

Tarkasteltiin ICT-ammattilaisen määritelmää. ICT-ammattilaisiksi katsotaan henkilöt, jotka työskentelevät tietohallintoyksikössä tai ydintoiminnan substanssiyksikössä ja käyttävät koko tai osan työajastaan tietohallinnon ja

ICT-ratkaisujen suunnitteluun, ylläpitoon, kehittämiseen tai tukitehtäviin. Tunnistettiin myös useita rooleja, jotka aiheuttavat tulkinta- ja rajaushaasteita. Näiden roolien osalta tarvitaan yhteisiä linjauksia, jotta ICT-ammattilaisen määritelmä on yhtenäisesti sovellettavissa eri organisaatioissa.

Tilanteissa, joissa henkilön rooli sijoittuu substanssin ja ICT-toimintojen rajapintaan, arvioinnin tulee perustua työpanoksen todelliseen jakautumiseen ydintoiminnan substanssitehtävien ja ICT-tehtävien välillä. Samalla pohdittiin, painottuvatko ICT-tehtävät ensisijaisesti ydintoimintojen järjestelmiin vai tietohallinnon tukitoimintoihin ja voidaan tätä kautta rajata käytettävien toimintojen määrää työajanseurannassa. Lisäksi toimitilamuutot eivät ole ICT-projekteja, vaikka niihin liittyvät kustannukset voivat painottaa ICT-ratkaisuihin. Sen sijaan konesalimuutto voidaan luonteeltaan katsoa ICT/Digi-projektiksi. Projektityyppien luokittelun ja työajan kohdentamisen osalta korostettiin tarvetta arvioida, kohdistuuko ICT-ammattilaisten työ ydintoimintojen järjestelmiin vai tietohallinnon tukitoimintoihin sekä onko kyse ICT-ylläpidosta vai kehittämisestä yhteisesti sovittujen määritelmien mukaisesti.

Keskustelussa todettiin, että päätoimisten testaajien roolista tarvitaan selkeä linjaus. Testaus muodostaa merkittävän työpanoksen ja on kiinteä osa kehittämistä sekä tietojärjestelmähankkeiden kustannusrakennetta. Useissa järjestelmissä joudutaan jatkuvasti tekemään lainsäädännöstä johtuvia muutoksia, joihin liittyy sekä manuaalista testausta että testausautomaation kehittämistä. Testaajat ovat useimmiten substanssitaustaisia, ja heidän työnsä painopiste on järjestelmien substanssitoiminnallisuuden varmentamisessa. Pohdittavaksi tulee myös se näkökulma, olisivatko ydintoiminnot substanssiosaajien testaamiseen käyttämän työajan kannalta oikeampi vaihtoehto, huomioiden osaamistausta ja se, että pohjimmiltaan ICT-kehittäminen aiheutuu ao. substanssitehtävistä. Toisaalta tunnistettiin, että on mahdollista erottaa toisistaan substanssin testaus ja ICT-testaus, joten ne ovat kohdennettavissa eri seurantakohteille.

Substanssihenkilöiden kohdalla, jotka hoitavat osittain myös ICT-tehtäviä, esitetyt linjaukset ovat hallittavissa, kun roolirajoja ei aseteta liian tiukasti.

Päätösesitys: Merkitään päivitettyt määritykset tiedoksi ja käsitellään työryhmän palautteet. Sovitaan jatkovalmistelusta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Todettiin, että testaamistyötä koskeva linjaus edellyttää vielä jatkopohdintaa, jotta voidaan varmistaa ratkaisu, joka on tarkoituksenmukainen, selkeä ja koko valtionhallinnon tasolla yhdenmukainen. Jatketaan käsittelyä työpajoissa.

8. Muut asiat (Liite 2)

- Työryhmältä pyydettiin alustavia ilmoittautumisia ryhmätöiden kirjureiksi työpajoihin. Anni Paavilainen ja Marko Maaniitty ilmoittautuivat kirjureiksi.
- Seuraava kokous pidetään 10.4. klo 9.00–10.50. Tavoitteena, että kokouksen materiaali toimitetaan työryhmälle 30.3. mennessä.
- [Avoin Teams-infotilaisuus ke 13.5. klo 10-11:30](#). Saa jakaa eteenpäin.

Tulevat kokoukset ja työpajat:

- 15.4. klo 9.00–12.00 (työpaja)
- 27.4. klo 9.00–12.00 (työpaja)
- 8.5. klo 9.00–10.50
- 29.5. klo 9.00–10.50
- 16.6. klo 9.00–10.50 (ylimääräinen kokous)

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. Kokouksen päättäminen (10.50)

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.49.

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirja valtion ICT-menoseurannan työryhmä 11.2.2026
Liite 2 Työryhmän kokouksen esitysaineisto 20.3.2026